

Antický Řím

- **Etruskové** - příchod do Itálie mezi 10.-8. stol. př. n. l., tradice založení Říma 753 př. n. l. **Romulem a Remem**, vytvořili soustavu městských států s rozvinutým obchodem a řemesly, na vysoké úrovni i zemědělství
- **Řím královstvím** - veškerou moc měl v rukou **král**, radil se se **senátem**, o důležitých záležitostech jednal **sněm** (patricijové a plebejové); patriarchální charakter otroctví (otrok pod ochranou rodiny), vytváření patronského vztahu/**klientely**; **reforma Servia Tullia** (6. stol. př. n. l.) rozdělila obyvatele do 5 tříd podle výše majetku, od čehož se odvíjela práva a povinnosti
- 510 př. n. l. - svržení etruského krále **Tarquinia Superba**, Řím se stal republikou
- **Řím republikou** - v čele 2 úředníci (konzulové) volení na 1 rok, poté se stali senátory; obranné (obehnání Říma hradbami) i výbojné války - 265 př. n. l. padlo poslední etruské město **Volsinie** a Řím ovládl celou Itálii; plebejové museli válčit, ale nebyli voleni do úřadů - konflikt z jejich řad začali být voleni **tribunové lidu**, bohatí plebejové nakonec splynuli s patricijí (**nobilita**)
- **Punské války** - Řím dobýval Sicílii, kde mělo kolonie Kartágo; v 1. válce (264-241 př. n. l.) poraženo K, ztráta Sicílie, Sardinie, Korsiky a Liparských ostrovů; během 2. války (218-201 př. n. l.) Kartaginec **Hannibal** přešel Alpy a na Ř zaútočil ze severu, pak se stáhl k obraně K, které bylo opět poraženo; ve 3. válce (149-146 př. n. l.) K definitivně zničeno
- **Krise republiky** - na velkých polnostech nobility pracovali otroci, drobní rolníci tomu nedokázali konkurovat, odcházeli do měst, kde se z nich stávali **bezzemci** (proletáři) žijící z peněz státu, jejich volební hlasy vykupovali bohatí Římané; reformátoři **bratři Gracchové** chtěli omezit pozemkové vlastnictví velkostatkářů (133 př. n. l.), byli ale zabiti; **občanské války** mezi populáry (střední vrstva, snaha o reformy) a optimáty (bohatí, odmítali reformy)
- Vojenská reforma populára **Gaia Maria** přeměnila vojsko v žoldněřskou armádu (obživa pro nemajetné); optimát **Lucius Cornelius Sulla** se ale 82 př. n. l. zmocnil Říma - doživotní diktátor

Antický Řím

- Příznakem krize také **povstání otroků** - nejznámější **Spartakovo povstání** 73-71 př. n. l. (několikrát porazil Římany, nakonec padl, 6 000 otroků ukřižováno)

- Krizi měla vyřešit vojenská diktatura **1. triumvirát** (60-53 př. n. l.) - **Crassus**, **Caesar** galským konzulem, střetl se s Germány, podmanil si britské kmeny a vtrhl do Itálie - mezi ním a **Pompeiem** vypukla občanská válka, Caesar doživotním diktátorem i nejvyšším knězem, zabit

- **2. triumvirát** (43-33 př. n. l.) - spojení **Lepida**, **Antonia** a **Octaviana** proti Caesarovým vrahům, pak boje o moc mezi nimi - Octavianus císařem, konec republiky

- **Řím císařstvím (principát)** - **Augustus Octavianus**, zachovány republikánské úřady, trestáno odírání obyvatel (rozvoj kolonií), nová města a komunikace, vnitřní mír; nástupci pokračovali v politice O; v 1. stol. úpadek hospodářství a počátek kolonátu (bezzemkům přidělena půda za pevné nájemné, později moc vysoké - odcházeli), také **šíření křesťanství**, za **Marká Aurelia** (161-180) pronikli Ř na naše území

- **Řím císařstvím (dominát)** - **Diocletianus** zavedl titul dominus (bůh na trůně), křesťané ho za něj nepovažovali - popravy; rozdělení říše na 4 části (tetrarchie, 2 augustové a 2 konzulové); **Constantinus** (306-337) se nechal pokřtít, **Ediktem milánským** (313) zrovnoprávnil křesťanství, **Nikájský koncil** (325) stanovil církevní dogmata

- Východ říše lépe prosperoval - rozdělení na VŘŘ a ZŘŘ **Theodosiem I. Velikým** (395)
- 476 - sesazen **Romulus Augustulus** Germánem **Odoakarem**, zánik ZŘŘ
- Existence VŘŘ až do pádu Konstantinopole (1453)

EVROPSKÁ UNIE

Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY